

ETEVA

Sote- ja maakuntauudistuksen haasteet ja mahdollisuudet

Loviisan seniorit ry
16.10.2018

Katrina (Kati) Harjuhahto-Madetoja
Toimitusjohtaja, Eteva kuntayhtymä

ETEVA

Eteva pähkinänkuoressa

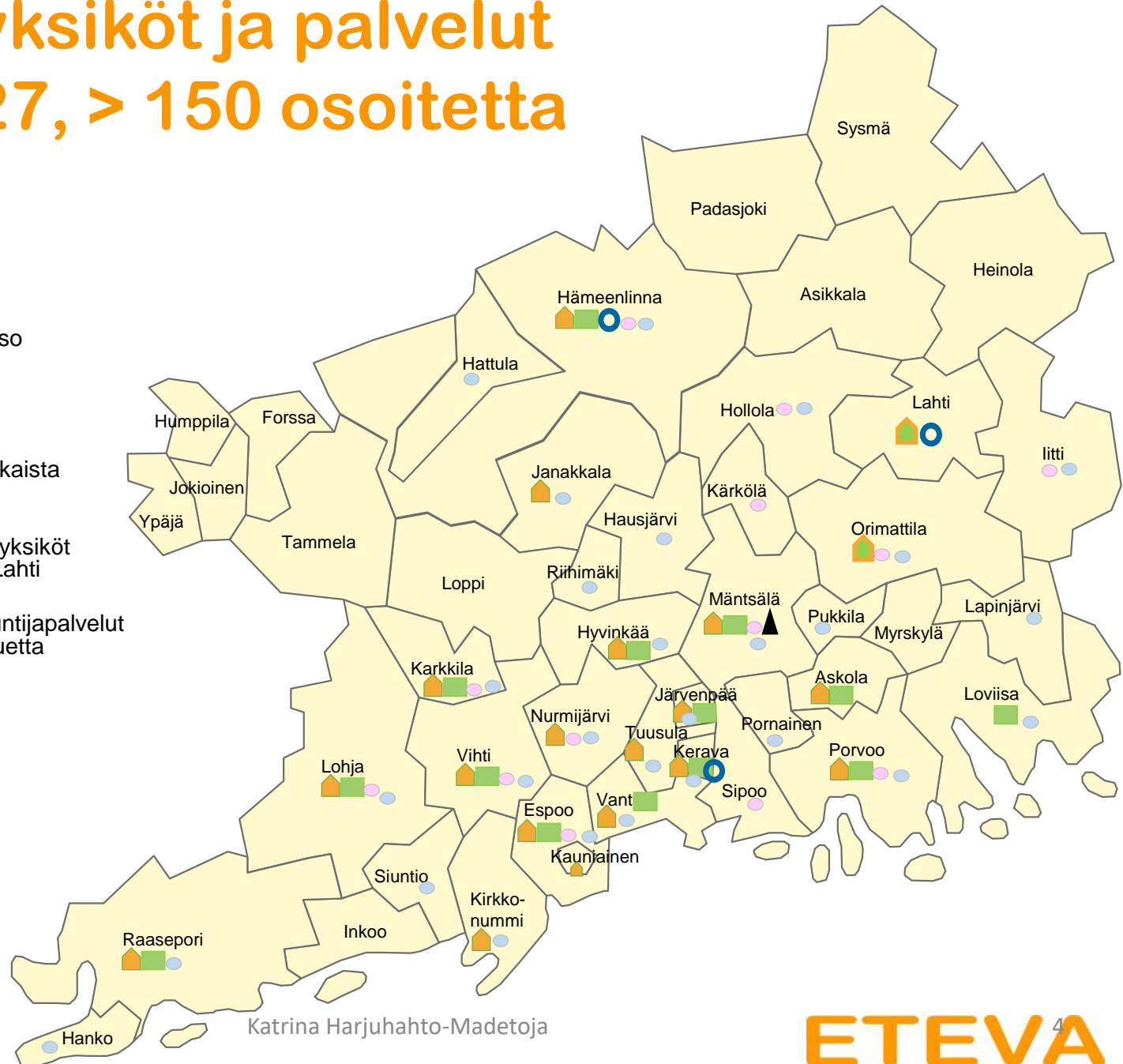
Eteva 2018 pähkinänkuoressa

- Suurin vammaisalan osaamiskeskus Suomessa
- **Merkittävä vuotuinen tuottavuusloikka** 2014-2017
- Etevan alueen väestöpohja n. **1,3 miljoonaa asukasta**
- Omistajakuntia **45** Uudellamaalla, Kanta- ja Päijät-Hämeessä
- Palveluja käyttäviä henkilöasiakkaita noin **1 600**
- Henkilökuntaa vajaat **1 300**, joista **95 %** lähityöntekijöitä
- Liikevaihto n. **77 miljoonaa euroa**
- Asumispalvelut, päiväaikainen toiminta, perhehoito, kotiin annettavat palvelut, kehitysvammapsykiatrian yksiköt, laaja-alaiset asiantuntijapalvelut
 - **Palvelujen pohjana asiakkaiden yksilölliset tarpeet**
 - **Asiakkaita myös muista kuin jäsenkunnista**
- Erityishuoltopiirin lakisääteiset tehtävät
- Vahvaa asiantuntijaosaamista
 - **Mm. kehitysvamma-ala, autismin kirjo, kommunikaatio-osaaminen**
 - **Pitkä kokemuksellinen tieto ja taito, jonka säilyminen tärkeää**
- Henkilöasiakkaiden tyytyväisyys syksy 2017
 - **Henkilökunta kohtelee minua ystävällisesti: 98 % (tavoite 96 %)**
 - **Asiakas kokee olonsa turvalliseksi asumispalveluissa ja päiväaikaisessa toiminnassa: 98 % (tavoite 92 %)**

Toimintayksiköt ja palvelut 2018 21/27, > 150 osoitetta

- Asumispalvelut
- Asumispalvelut, vaativa taso
- Päiväaikainen toiminta
- Maatilat, asumispalveluja ja päiväaikaista toimintaa
- Kehitysvammapsykiatrian yksiköt Hämeenlinna, Kerava ja Lahti
- Palveluratkaisut ja Asiantuntijapalvelut palvelevat koko Etevan aluetta
- Perhehoito, pitkäaikainen
- Perhehoito, lyhytaikainen
- Kuntayhtymän tukipalvelut (hallinto, henkilöstötoimi, taloushallinto ja viestintä)

Katrina Harjuhahto-Madetoja

ETEVA

Sote- ja maakuntaudistuksen lyhyt oppimäärä

Paras-hanke 2005

Hallituksen
politiikkariihi
8.2.2005

Kunta- ja palvelurakennemuutos

KESKIVIIKONNA 9. HELMIKUUTA 2005 | HELSINGIN SANOMAT

KOTIMAA

Peruspalvelut pannaan remonttiin

▶ Hallitus alkaa pohtia kuntien määrää ja palvelujen tuottotapoja

Ilkka Ahtialainen
Jaakko Hautamäki
politiikkariihi

Hallitus käynnistää laajan, kaikkia kuntia koskevan peruspalveluremontin. Alue- ja kuntaministeri Hannes Manninen (kesk) esitteli asiaa hallituksen politiikkariihessä tiistaina.

Manninen pitää välttämättömänä aloittaa ensi kevään aikana laajan ennakkovaltuutuksen selvityksen, jolla tarkastellaan kuntien tarjottavien peruspalvelujen tuottotapoja ja palvelujen määrää. Hän myös esitteli hallituksen politiikkariihessä tiistaina.

Perusteisesti demarit ovat kannattaneet kuntaliitoksia, kun taas keskusta on suosinnut kuntayhteistyötä.

Uudistustyö on hallituksen mukaan pikko aloitusta, koska verotulo kasvavat liian hitaasti suhteessa kustannusten nousuun.

"Erityisesti huolta kannettiin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista, joihin kustannukset ovat nousseet jyrkästi viime vuosien aikana", Manninen sanoi.

Uudistusyhtiön myötä hallitus yrittää panna lisää voimaa kansalliseen terveysohjelmaan ja sosiaalialan ohjelmaan, jotka aloitettiin jo edellisen hallituksen aikana.

Palvelujen järjestämistä ei pohdita pelkästään kuntasoolia, vaan yhtä lailla kaupungin- ja maakunnallisesti. Tavoitteena ovat maakunnakohtaiset ja vielä laajempikantoiset uudet "palvelukartat".

Valmistelua johtaa laaja työryhmä, jossa on mukana edustajia Suomen Kuntaliitosta sekä valtion keskus- ja aluehallinnosta. Hallitus tekee valmistelusta välikäteen joulukuussa. Toimenpiteistä on määrä päättää lokakuussa 2006.

Hallituksen tiistain tapaminen oli järjestyksessä toinen ja sillä erä viimeinen politiikkariihi. Riikissä hallitus ruoti tiistain tapamisen jälkeen ja pohjisti maalisuun neuvottelua, jossa päätetään valtion enen ja kunnan enen seurauksen vuoden menosta.

Keskusta sai Kalliomäeltä rokotteen

Valtiovarainministeri Antti Kalliomäki (sd) arvosteli keskusta "itsekkästä aluepolitiikasta". Huhtikuussa edustettiin viime viikolla. "Keskusta huolehtii aina ensin puoluepolitiikasta edusta. Toisena tulevat aluepolitiittiset edut ja viimeisenä valtakunnanpoliittinen näkökulma. Pitiisi olla päinvastoin", hän sanoi. Tästä Kalliomäki luonnehti kommenttia "lunassarokotukseksi".

Pääministeri Matti Vanhanen (kesk) mukaan Kalliomäen arvostuksesta ei tiistain keskustelu. "Punamullalla on yhteiskuntaa kehittävä, ja punamullalla sitä voidaan myös ajantasaistaa", hän sanoi.

Antti Kalliomäki, Matti Vanhanen ja Jan-Erik Enestam tiedottavat hallituksen neuvonpidosta Kesärannassa.

Optimiväestöpohja palvelukohtaisesti → erityisesti soster ja opetus
Kuntarakenne → liitokset vai yhteistyö?

Menojen kasvu > tulojen kasvu → tuottavuutta saatava lisää

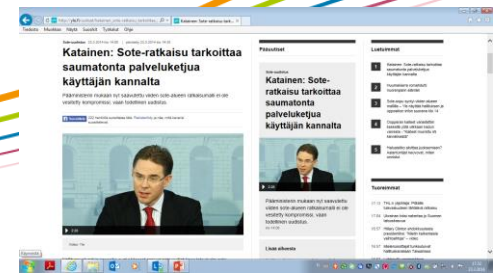
Paras-puitelain tavoitteena

- varmistaa koko maassa laadukkaat ja asukkaiden saatavilla olevat palvelut
- luoda edellytyksiä kuntien järjestämien palveluiden ohjauksen kehittämiseksi

Yhteistoiminta-alueita syntyi laajasti

23.3.2014 kaikki oli (taas) toisin

- Hallituspuolueet ja oppositio pääsivät sopuun sote-uudistuksen toteutustavasta → **sitoutuminen vs. eduskuntavaalit**
- Sote-sopu perustuu viiden alueen malliin ja pohjautuu nykyisiin erityisvastuualueisiin: **Helsinki, Turku, Tampere, Kuopio ja Oulu**
- Sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämismvastuu siirtyy viidelle sote-alueelle
- **”Sote-alueet myös tuottajan roolissa.”** **”Sairaanhoitopiirit lakkautetaan.”**
- Kunnat toimivat jatkossakin palveluiden tuottajina → **”Ei paluuta yhteistoiminta-alueita pienempiin alueisiin” (STM)** **”Tuottajia jatkossa 25.”**
- Kansallisen ohjauksen (lue valtion ohjauksen) vahvistaminen
- Erillinen monikanavaisuuden purkamista selvittävä rahoitustyöryhmä → **aikataulu 02/2015**

Jos mikään ei muutu ei ole vaihtoehto

Raportti: Työikäisten määrä romahtaa

EUROOPAN unionin väestössä nähdään seuraavan 50 vuoden aikana monin paikoin hurjia muutoksia, jotka lisäävät harmaita hiuksia paitsi jäsenmaiden kansalaisille, myös kansantalouden pyörien pyörittäjille. Euroopan komission perjantaina julkaiseman ennusteraportin mukaan EU:n väkiluku kasvaa nykyisestä noin 511 miljoonasta noin 520 miljoonaan vuoteen 2070 mennessä. Samalla aikavälillä työikäisten (15–64-vuotiaiden) lukumäärä pienenee 333 miljoonasta 292 miljoonaan.

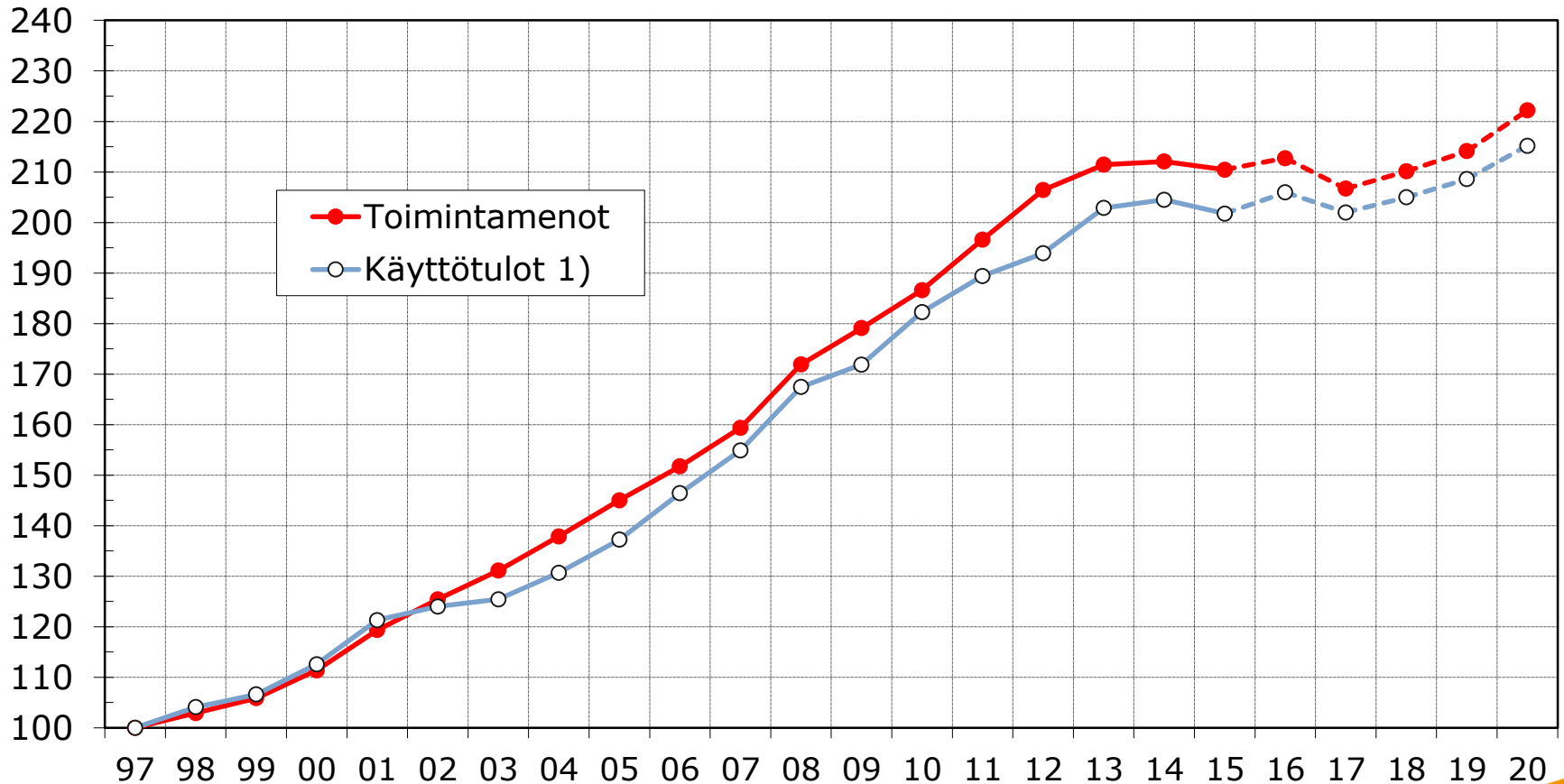
Työikäisten määrä supistuisi siis noin 41 miljoonalla EU-alueella.

Raportti ei jätä epäselväksi, että monessa EU-maassa on edessä suuri muutos, joissakin suorastaan hätätila. Viidessätoista jäsenmaassa 27:stä pitää valmistautua väkimäärän kutistumiseen: Liettuassa jopa 40 prosenttia, minkä lisäksi Bulgaria ja Latviakin menettävät noin kolmanneksen väkimäärästään. HS

59 ÄTI
HS 26.5.2018

Kuntien ja kuntayhtymien toimintamenot ja käyttötulot 1997-2020

Käyvin hinnoin indeksoituina, 1997=100

1) Käyttötulot = toimintatulot + verotulot + käyttötalouden valtionosuudet (kuntien tilinpäätösten mukaan).

Vuosina 2014-2015 toimintamenojen ja -tulojen kasvua hidastaa kunnallisten ammattikorkeakoulujen sekä liikelaitosten yhtiöittäminen. Vuonna 2017 toimintamenojen ja -tulojen sekä valtionosuuksien kasvua hidastavat perustoimeentulotuen maksatuksen ja laskutuksen siirto Kelalle sekä kiky-sopimus.

Uuden sote-uudistuksen tavoitteet

- Sipilä I hallitusohjelmassa asetettu tavoitteeksi
 - Vahvistaa perustason palveluita ja turvata ihmisten nopea hoitoonpääsy
 - Kaventaa terveyseroja ja hallita kustannuksia

Etevan oma
tuottavuuskehitys!

- Menokehitys 0,9 % nykyisen 2,4 % sijasta 2019-2030
- ”Kokonaissäätötavoite” 3 miljardia euroa = kustannusten kasvun hillintä

- **Asiakkaan valinnanvapaus**

- **Sote-integraatio**

- **Yhdenvertaiset palvelut**

- **Yhden luukun periaate = asiakas keskiössä**

- Vahva - ja osittain sitova - valtionohjaus
- Valtion rahoitus → maakunnalle verotusoikeus jatkossa?
- Menot per asukas -näkökulma rahoituksen keskiössä (pääosin tarvevakioitu)
- Monikanavarahoituksen purkaminen

Kuntaliiton tuore tutkimus (2017) Huom! Kela-siirto
10 suurinta kaupunkia +1,6 (+1 0)
Keskiuuret kunnat + 1,4 (-0,2)
Porin, Helsingin, Oulun, Kouvolan, Turun, ja Vantaan terveydenhuollon ikävakioidut kustannukset alittivat tai pysyivät 0,9 prosentin tavoiteuralla.

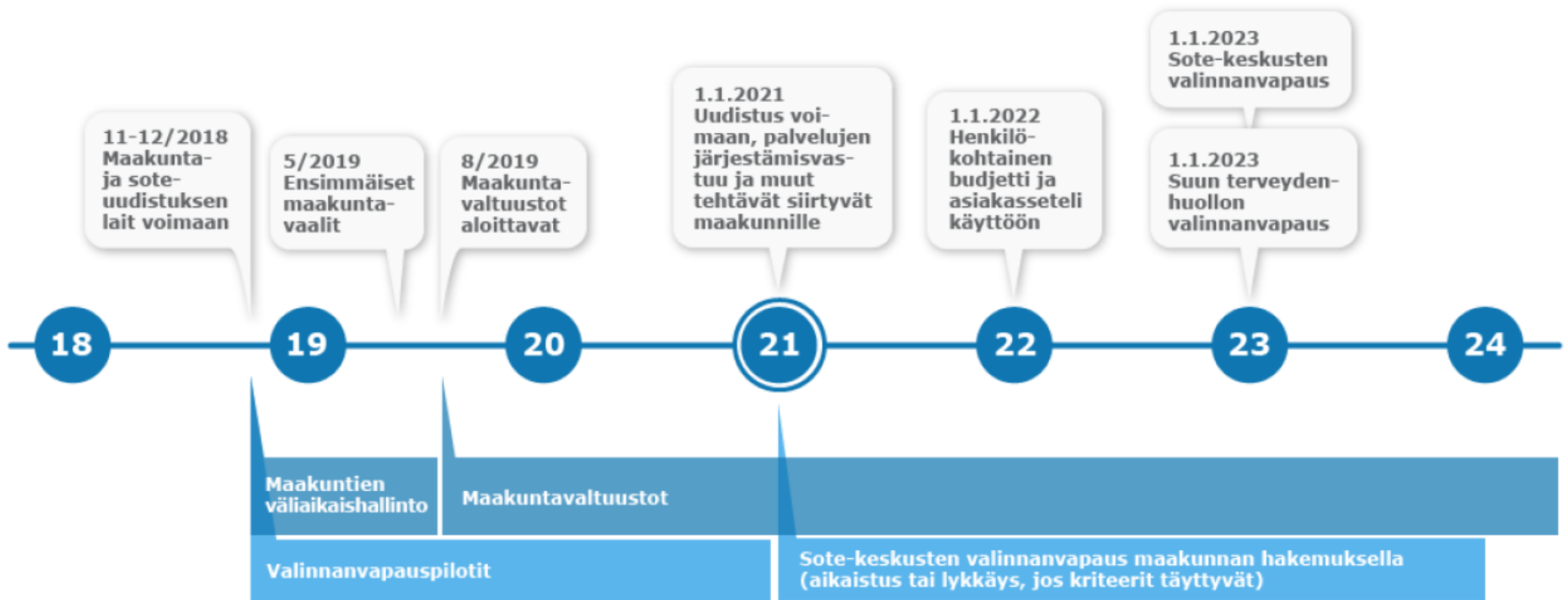
Perustuslakivaliokunta 1.6.2018

"Vaikka perustuslakivaliokunta on edellä esittänyt useita säätämisjärjestykseen vaikuttavia merkittäviä huomautuksia, valiokunnan mielestä valinnanvapauslakiin tarvittavat muutokset eivät niiden merkittävydestä huolimatta koske lain rakenteellisia ratkaisuja. Tämän vuoksi valiokunta arvioi, että esitys on mahdollista saattaa perustuslainmukaiseksi eduskuntakäsittelyssä, kunhan se toteutetaan huolellisesti ja sille varataan riittävä aika."

STM:n aikataulu 06/2018

MAAKUNTA- JA SOTE-UUDISTUKSEN AIKATAULUSUUNNITELMA

STM 28 / 06 / 2018

SoMa vai ei?

- STM 9.8.2018: Sote-uudistus ja palveluiden digitalisointi vuoden 2019 talousarvioehdotuksessa
 - Sosiaali- ja terveysministeriö jatkaa sote-uudistuksen valmistelua ja maakuntien valmistelun tukemista uudella aikataululla. Ministeriön resursointi uudistuksen valmisteluun on vuoden 2018 tasolla.
 - Maakunta- ja sote-uudistuksen valmisteluun ja tukeen kohdennettava rahoitus kuuluu valtiovarainministeriön määrärahoihin, joita ministeriöt käyttävät yhteisesti.
 - Maakunta- ja sote-uudistuksen kansalliseen tukeen, julkisen hallinnon ja palveluiden digitalisointiin sekä maakuntien ja kansallisten palvelujen edellyttämiin ICT-investointeihin ministeriöt ehdottavat vuodelle 2019 yhteensä 213,0 miljoonan euron määrärahaa. **STM 14.9.2018: 211,0 M€**
 - Heti valinnanvapauslain hyväksymisen jälkeen käynnistetään valinnanvapauspilotit, joilla tuetaan valinnanvapauslain toimeenpanoa osana sote-uudistusta. Pilottien kokonaisrahoitus on 200 miljoonaa euroa.

Yksinkertaistettu

Sote-kustannusten jakautuminen ja käyttäjät

Käyttäjät

80 %

40 %

10-20 %

Sote-keskusintegraatio

Perusterveydenhoito
(sis. suun th/ 50 %)

Sosiaali-
neuvonta

Erikois-
sairaanhoito

Sosiaalihuollon
palvelut

Vanhuspalvelut,
vammaspalvelut,
Perheiden palvelut
(lastensuojelu)

80 %

20 %

450 €

50 €

1200 €

1500 €

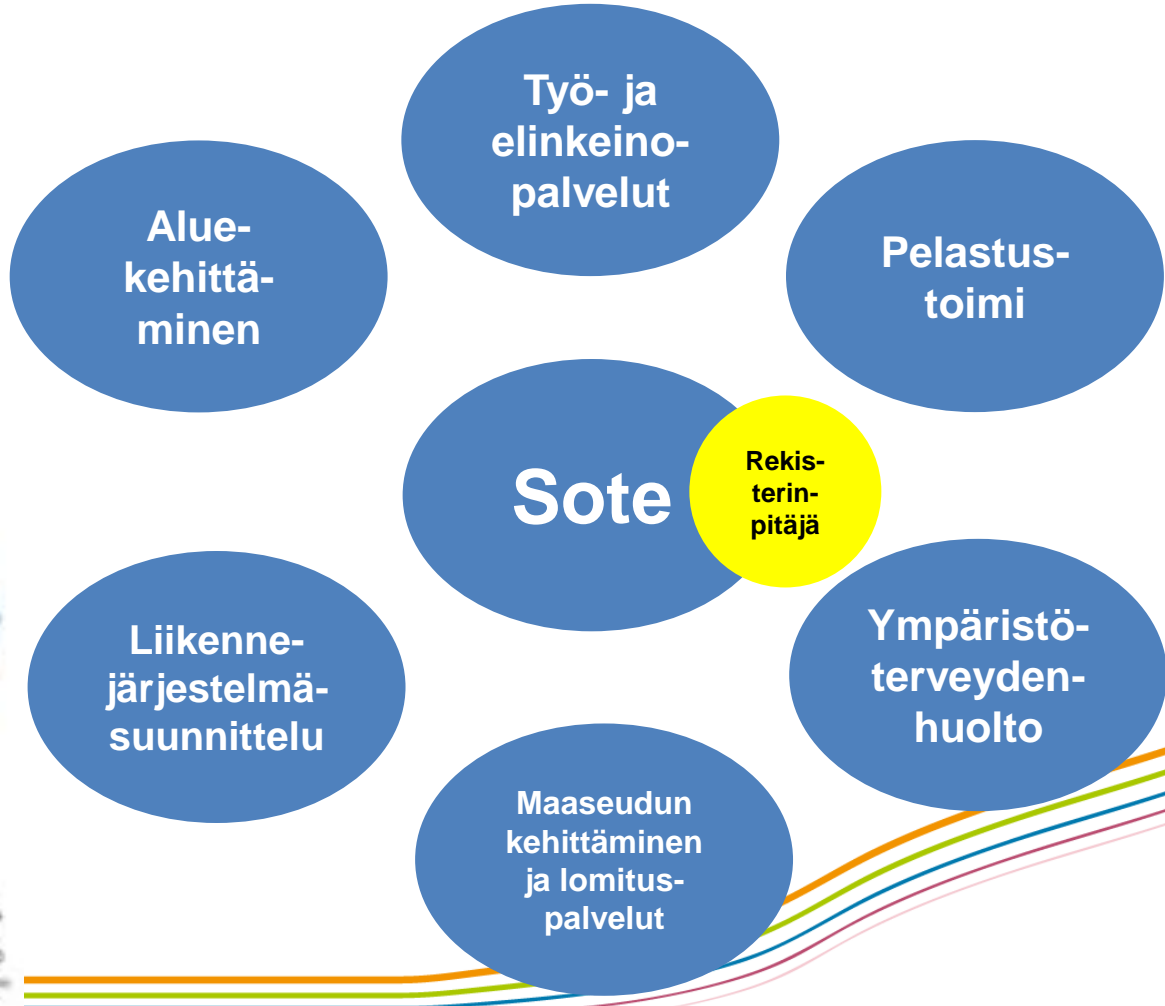
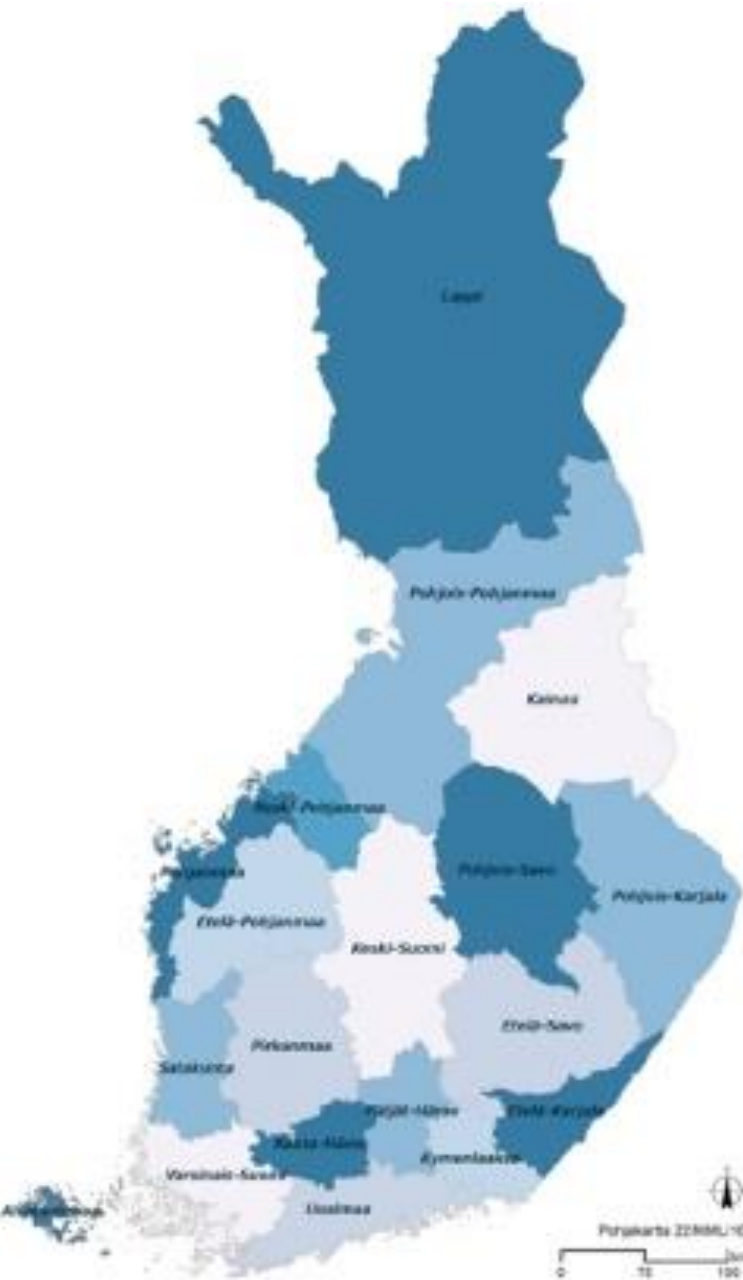
Yhteensä
3200 €

Sote-keskuksen
kustannus per asukas

Sote-kustannus per asukas

Lisäksi mm. työterveyshuolto 425€ per
työntekijä, yksityinen terveydenhuolto
(asiakkaan maksama) 120 € per asukas (ei
sis kunt.)

Maakuntien keskeiset tehtävät

Maakunnan päätöksenteko ja toiminta sekä asukkaiden osallisuus

Asukkaiden vaikutusmahdollisuudet

- Suorat vaalit
- Aloiteoikeus
- Neuvoo-antava kansanäänestys
- Keskustelu- ja kuulemistilaisuudet
- Nuorisovaltuusto
- Vanhus- ja vammaisneuvostot
- Vähemmistökielen vaikuttamistoimielin

Järjestäjä-
tuottaja
-malli

VALTAKUNNALLISET PALVELUKESKUKSET

ICT

Talous ja henkilöstö

Toimitilat

Yhteishankinnat

Maakunnille siirtyy eniten sote-henkilötyövuosia

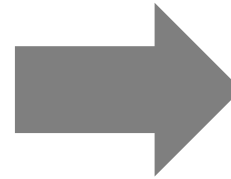
Ei irtisanomissuojaa

Omaisuuuden siirto kunnilta maakunnille

Lakisääteisten kuntayhtymien omaisuus siirretään varoineen, velkoineen ja sitoumuksineen maakunnille (pl. alijäämät)

Järjestämisvastuun siirtoon liittyvä irtaimisto siirretään maakunnille

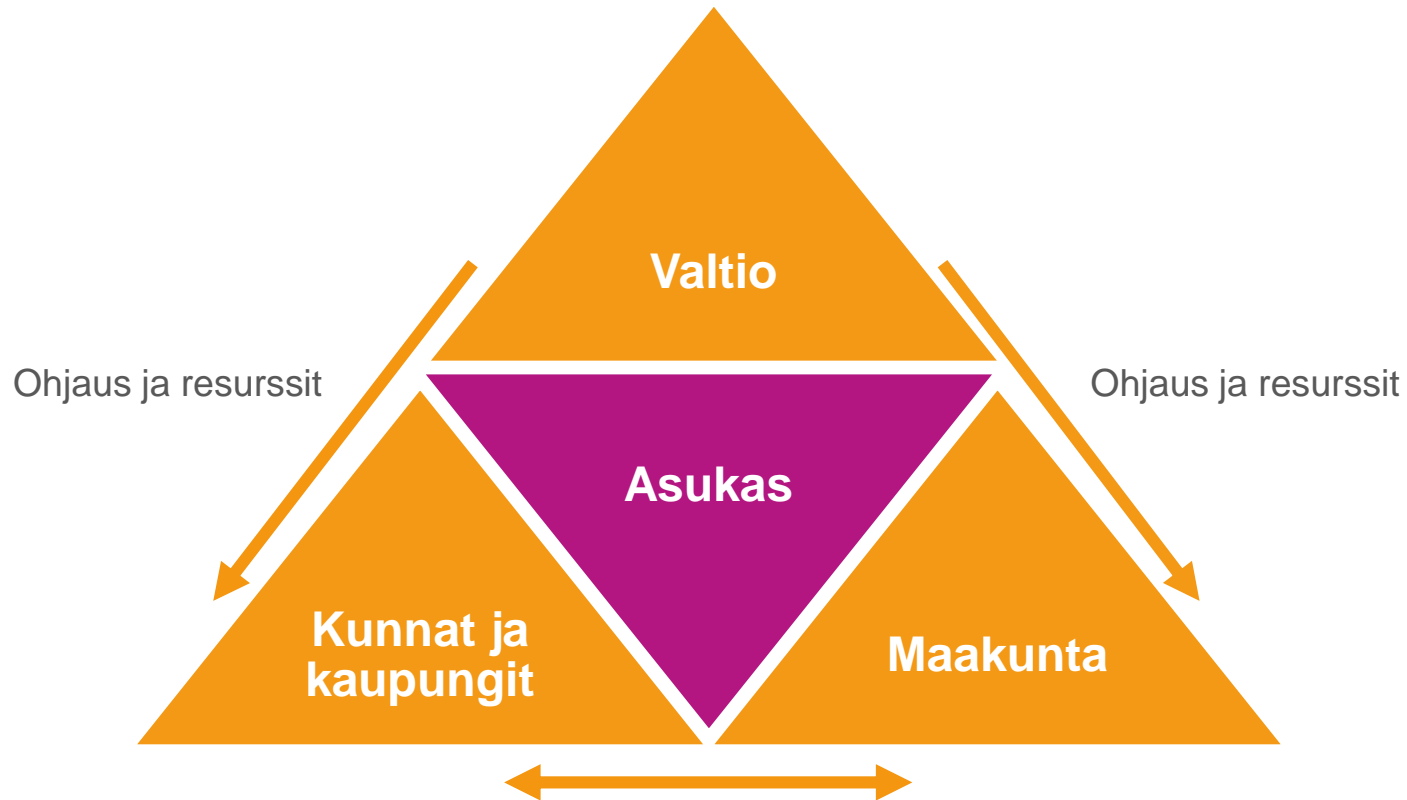

Kunnan jäsenosuus ja omaisuuden arvo poistuvat kunnan taseesta ja peruspääomaa alennetaan vastaavalla määrällä

Maakunta vuokraa **vähintään 3 vuodeksi** kunnan järjestämän **perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen, pelastustoimen** käytössä olevat tilat.

Mahdollisesti tyhjilleen jäävien kiinteistöjen riski ei jää yhdelle kunnalle.

Yhteistyö on tärkeää

Kuntapalvelut jatkossakin tärkeitä maakunnan asukkaille

Esim. hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, turvallisuus, oppilashuolto, työllisyys, kaavoitus, rakentaminen, joukkoliikenne, kotouttaminen jne.

ETEVA

Rahoitusmallit

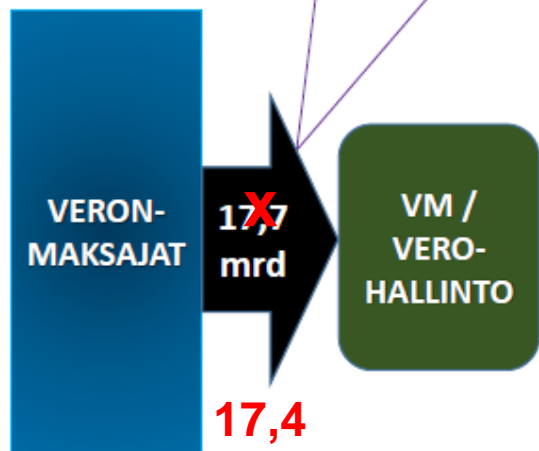
X = aikataulu muuttunut alkuperäisestä

Verotusmalli muuttuu

VEROTUKSEN PAINOPISTE SIIRTYY KUNNILTA VALTIOLLE
→ NYKYISTÄ USEAMPI MAKSAA VALTION TULOVEROA

Kunnilta maakunnille siirtyvien tehtävien kokonaiskustannus.

12,47

Kunnallisveroprosentteja alennetaan ~~1X3~~ prosenttiyksiköllä vuonna 20~~X~~9*

11,3 mrd €

Kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta vähennetään 30,34% → 19,28 %

0,5 mrd €

Valtionosuuksista siirretään

5,9 mrd €

* Vuosina 2020~~X~~2021 kunta voi nostaa tuloveroprosenttia korkeintaan keskimäärin 0,5 prosenttiyksikköä vuodessa. Rajasta voidaan poiketa poikkeustilanteissa. *)

Tuloveroasteikkolaissa asteikon alarajaa alennetaan nykyisestä 16 700 eurosta 3 100 euroon. Tuloluokkia 7 nykyisen 4 sijaan.

Kiinteistövero säilyy kunnallisena verona.

Maakuntaveron käyttöönottoa selvitetään

VEROTUKSEEN LIITTYVÄT LAIT

- Vuoden 20~~X~~9 tuloveroasteikkolaki
- Tuloverolaki
- Laki verotusmenettelystä
- Verontilityslaki
- Laki verohallinnosta.

***) tästä luovuttiin lausuntokierroksen jälkeen**

Maakuntien rahoitusmalli

**Valtion yleis-
katteinen
rahoitus**

**Asiakas- ja
käyttömaksut**

**Lyhytaikainen
lainanotto**

**Maakuntaveron
käyttöönotto
selvitetään**

89 %

**Tarveperusteinen
rahoitus**

Ikärakenne ja muu palvelutarve 85,687 %
Vieraskielisyys 1,4 %
Kaksikielisyys 0,3 %
Asukastiheys 1,5 %
Saaristoisuus 0,113 %

10 %

**Asukasperusteinen
rahoitus**

1 %

HyTe-rahoitus

Maakuntien rahoitus 2019:

sote, ympäristöterveydenhuolto ja pelastustoimi

	Asukkaita	Nettomenot €/asukas		Rahoitus 2019	€/asukas	Muutos 2019	€/asukas
	2015	2017 tasossa		2017 tasossa		2017 tasossa	
Uusimaa	1 620 261	4 637 804 622	2 862	4 576 706 370	2 825	-61 098 252	-38
Varsinais-Suomi	474 323	1 548 264 300	3 264	1 499 556 803	3 161	-48 707 497	-103
Satakunta	226 006	767 899 058	3 398	751 725 157	3 326	-16 173 901	-72
Kanta-Häme	174 710	552 630 686	3 163	558 376 368	3 196	5 745 682	33
Pirkanmaa	505 399	1 563 313 325	3 093	1 560 735 212	3 088	-2 578 113	-5
Päijät-Häme	208 525	644 789 487	3 092	683 932 662	3 280	39 143 175	188
Kymenlaakso	171 778	611 311 847	3 559	598 795 747	3 486	-12 516 100	-73
Etelä-Karjala	131 155	445 914 327	3 400	448 180 681	3 417	2 266 354	17
Etelä-Savo	141 621	524 129 427	3 701	529 757 666	3 741	5 628 239	40
Pohjois-Savo	253 239	922 336 252	3 642	902 144 535	3 562	-20 191 717	-80
Pohjois-Karjala	168 329	579 981 014	3 446	612 647 036	3 640	32 666 022	194
Keski-Suomi	273 446	853 959 471	3 123	900 061 889	3 292	46 102 418	169
Etelä-Pohjanmaa	197 371	688 749 157	3 490	691 110 487	3 502	2 361 330	12
Pohjanmaa	176 894	571 984 978	3 233	571 791 949	3 232	-193 029	-1
Keski-Pohjanmaa	69 032	228 168 144	3 305	225 508 083	3 267	-2 660 061	-39
Pohjois-Pohjanmaa	406 980	1 309 472 272	3 218	1 323 902 847	3 253	14 430 575	35
Kainuu	78 398	300 523 926	3 833	300 495 017	3 833	-28 909	0
Lappi	180 858	692 380 951	3 828	680 184 734	3 761	-12 196 217	-67
	5 458 325	17 443 613 244	3 196	17 415 613 243	3 191	-28 000 000	5
			3 369		3 381		

Tilanne 03/2017, ei lopullinen

Uusia laskelmia tehdään kuntien tilinpäätösten pohjalta

ETEVA

Uudenmaan SoMa

Uudenmaan maakunta lukuina 2021

- TA2020 n. 6 miljardia euroa
- Henkilöstön määrä 55.000 – 60.000
- Väestöpohja n. 1,7 miljoonaa (2017)

Turvallinen - ja hallittu - siirtymä ei onnistu ilman vaiheistamista

Asiat ovat myös aina sidoksissa keskenään

Aikataulu - *grand plan* lopusta alkuun

~~2020-2027~~: Vision toteuttaminen: **2021 -**

- Sote-palvelujen ohjaus ja johtaminen kokonaisuutena (**maakuntajärjestäjä ja liikelaitos**)
- Resurssien pysyvä uudelleen suuntaaminen toiminnallisten tavoitteiden suuntaisesti – (**vaikuttavuus**) - asiakkaiden tarpeet aiempaa paremmin huomioiden.
- Toiminnan kehittäminen mm. alueellista työnjakoa ja yhteistyötä kehittämällä – **integraatiohyötyjen** ulosmittaus
- **Perustason** palveluiden parantaminen - yhteinen järjestäjä
- **Valinnanvapaus** – asiakkaan valintaoikeuden tukeminen

Asiakas-
näkökulma
!

2019: Maakuntavaltuusto ja –hallitus aloittavat toimintansa

- Keväällä 2019 vahvistetaan organisaatio, ohjesäännöt ja nimetään johto sekä tehdään päätökset sote-palveluiden ja valinnanvapauden järjestämisestä.
- Syksyllä 2019 hyväksytään maakuntastrategia ja vuoden 2020 talousarvio.

~~28.10.2018~~: Maakuntavaalit **05/2019?**

Jatkuvuus
!

7-12/2018: Väliaikaishallinto **syksy 2020 – 12/2020**

- Uudenmaan maakunta perustetaan (Y-tunnus)
- Varmistetaan edellytykset maakunnan toiminnan käynnistymiselle: valmistellaan henkilöstö-, tila ja sopimussiirrot ja uusi maakunnallinen toimintamalli.
- Perustetaan Uudenmaan ”keskushallinto”, ml. ”maakuntavarainhallinto” ja liikelaitokset (sote- ja pela-).

~~9/2017-6/2018~~: Uudistuksen valmistelu maakuntahallituksen johdolla

- Viestintä maakunnan tulevalle henkilöstölle.
- Myötävaikutetaan realistisen valinnanvapausmallin ja sen sisäänajoaikataulun syntymiseen.
- Vaikutetaan maakuntien rahoitusjärjestelmän suunnitteluun Uudenmaan lähtökohdista.

Yhteinen
tahto
!

Uudenmaan valmisteluorganisaatio (6/2018 asti)

Neuvottelukunta

Valmistelutahot, kuntajohtajat, henkilöstöjärjestöt, sidosryhmät, kuntien johtavat poliitikot

Poliittinen
ohjausryhmä
(maakuntahallitus)

Virkamiesjohtoryhmä

Kuntajohtajakokous

Muutosjohtaja ja sote-muutosjohtaja

Henkilöstöfoorumi

Valmistelu-
ryhmä

Valmistelu-
ryhmä

Valmistelu-
ryhmä

Valmistelu-
ryhmä

Sote-tiimi *)

Maku-tiimi

Muutoksen tuki -tiimi

Valmistelu-
ryhmä

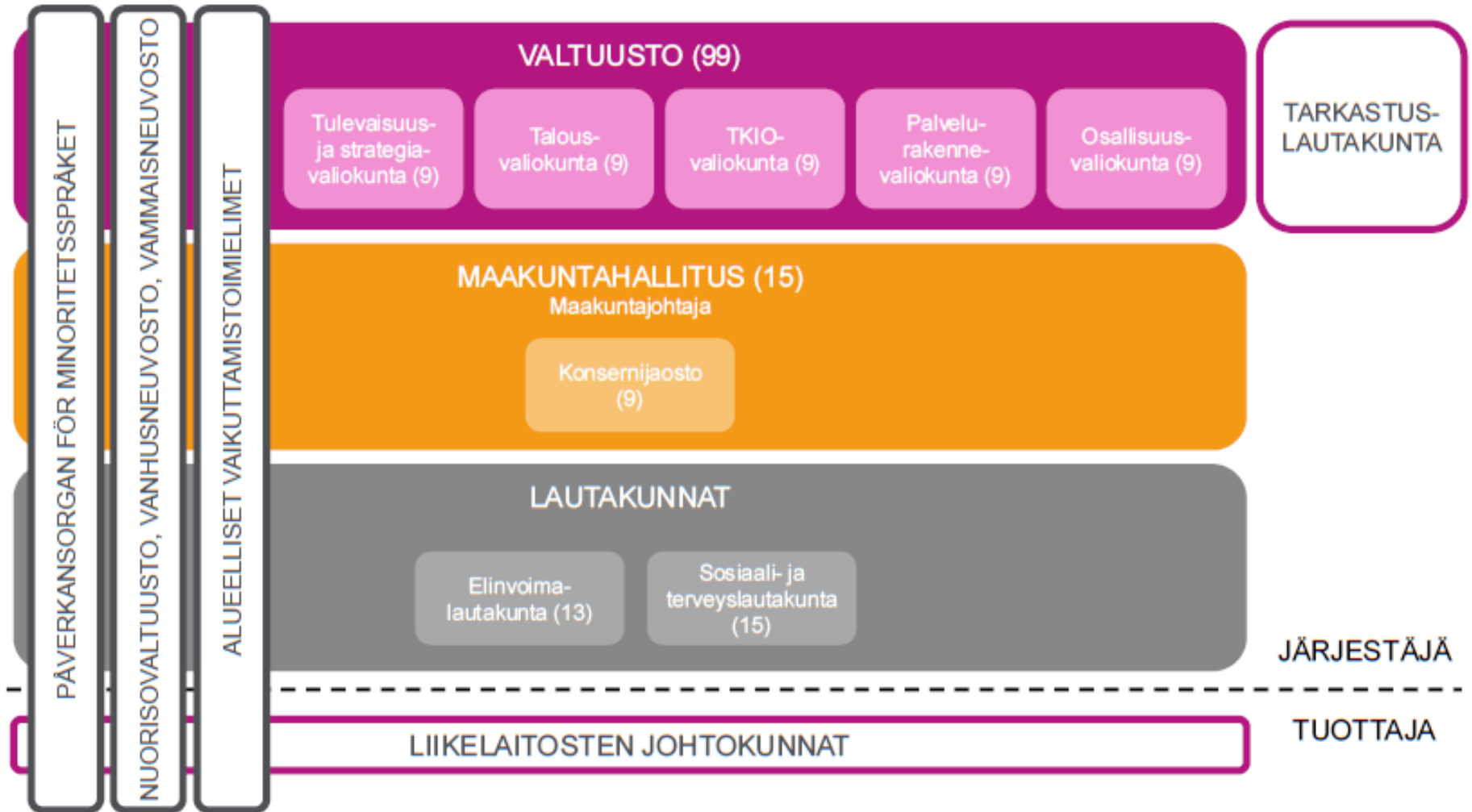
Valmistelu-
ryhmä

Valmistelu-
ryhmä

Valmistelu-
ryhmä

*) Sote-virkamieskoordinaatioryhmä

Luonnos: Uudenmaan toimielinorganisaatio

Turvalliseen siirtymään tähtäävät alueelliset toimintayksiköt - Uusimaa 2019 -luonnos 03/2018

- Helsinki
- Vantaa-Kerava
- **Espoo-Kirkkonummi-Kauniainen**
- **Läntinen Uusimaa: Hanko, Inkoo, Karkkila, Lohja, Raasepori, Siuntio ja Vihti**
- Keski-Uusimaa: Hyvinkää, Järvenpää, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen ja Tuusula
- Itäinen Uusimaa: Askola, Lapinjärvi, Loviisa, Myrskylä, Porvoo, Pukkila ja Sipoo

ETEVA

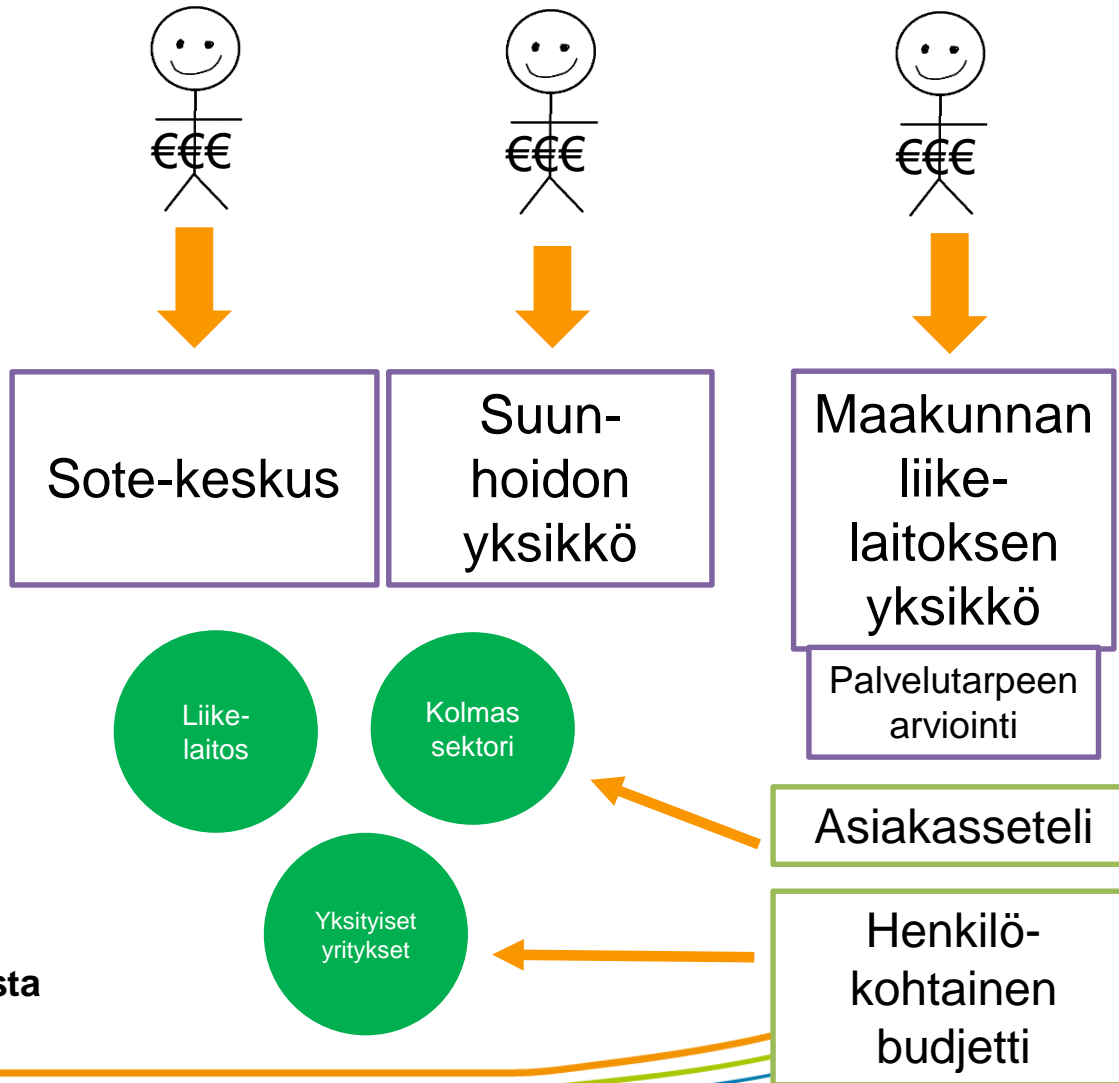
Valinnanvapautta(ko) kohti

Valinnanvapaus sote-uudistuksessa

HUS: xxx päivää siihen, kun asiakas päättää, maksetaanko sinulle palkkaa.

Asiaksmaksu kaikissa sama

*)

Valinnanvapauden piirissä olevien sote-palvelujen palveluntuottajat

Edellyttää sopimusta maakunnan kanssa

Täytettävä kriteerit; ei kilpailutusta

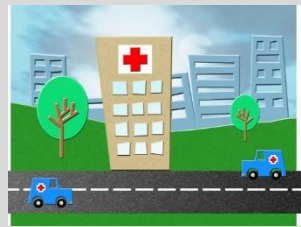

Palvelun tuottaja voidaan valita koko maasta, ei vain oman maakunnan alueelta; myös yksittäinen ammattihenkilö mahdollisuuksien mukaan

Asiakas valitsee **vuodeksi** sote-keskuksen

Asiakas valitsee **vuodeksi** suunhoidon yksikön

Rahoitus sidottu asiakasmäärään
Kokonaisvastuu vs. verkosto
Kaikki toimipisteet

Maksuseteli
€€€

Yksittäiset palvelun tuottajat ja palvelut

Tarve jatko- palveluun

Asiakas voi valita liikelaitoksen ja toimipisteen (esim. sairaala)

Maakunnan Rahoitus
€€€

Asiakkaalla säilyy suora käyttöoikeus **päivystyspalveluihin**

Liikelaitos
Maakunnan suora rahoitus

Päivystys, akuuttihoito, erityis- ja peruspalvelut

Palveluohjaus, päätökset jatkopalveluista ja viranomaispäätökset

Asiakas- seteli
€€€

Palvelu- tarpeen arviointi

Henkilö- Kohtainen budjetti
€€€

Palvelu- tarpeen arviointi

Kertaluonteiset erityispalvelut

Peruspalvelut **Sosiaalipalvelut**

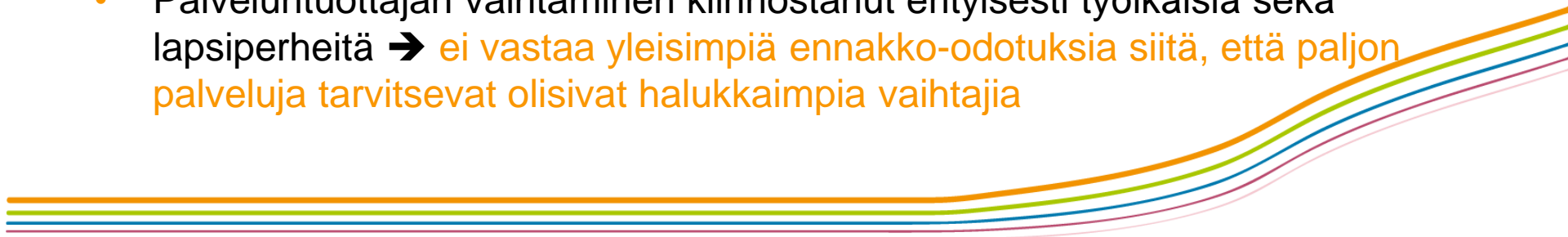
Netissä odotusajat

Palvelun tuottajat

Jatkuvat pitkäkestoiset palvelut

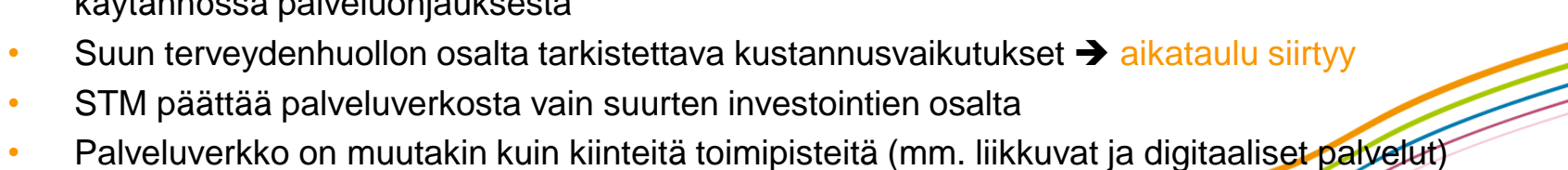
Kokemuksia piloteista

- Käynnistysvaiheen kokemuksissa korostuneet erityisesti:
 - voimassa olevaan lainsäädäntö
 - eri asiakasryhmien ohjaus ja neuvonta
 - sosiaaliohjauksen sisältö ja toimintamalli
 - tietojen ja tietojärjestelmien käyttöön liittyvät asiat
- Asiakkaiden ei ole ollut helppoa ymmärtää palvelujen suoran valinnan toimintamallia → **asiakkaiden neuvontaan ja ohjaukseen pitää panostaa kaikissa palveluprosessin vaiheissa**
- Sosiaaliohjaukselle tarvetta ja sen sisällölliselle laajentamiselle kysyntää, mikäli lainsäädännöllisiä esteitä voidaan ratkaista
- Palveluntuottajan vaihtaminen kiinnostanut erityisesti työikäisiä sekä lapsiperheitä → **ei vastaa yleisimpiä ennakko-odotuksia siitä, että paljon palveluja tarvitsevat olisivat halukkaimpia vaihtajia**

Kirsi Varhila / STM 5.9.2017

Annika Saarikko 10.10.2017

- **Valinnanvapauslaki uudistettu virkamiesvalmisteluna; poliittinen käsittely 10/2017; lausunnolle 11/2017; eduskuntaan 03/2017**
 - Yhtiöittämispakko poistuu, mutta oikeus säilyy
 - **Sote-keskuksia** tulee olemaan sekä yksityisiä että julkisia → aloittavat 2021 / vaihto-oikeus 6 kk välein (Kanta.fi mahdollistajana)
 - **Sosiaalipalvelut** tuotetaan **pääosin liikelaitoksessa**, sote-keskuksessa vain ohjaus ja neuvonta + liikelaitoksen **jalkautuvat so(te)-ryhmät** työn tukena
 - **Henkilökohtainen budjetti** pysyy pääosin ennallaan, uutena mm. heikossa asemassa olevat lapsiperheet → tulossa 2020
 - **Asiakassetelit** perus- ja erikoistasolle lisäämään valinnanvapautta (erityisesti sosiaalihuolto uutena elementtinä) → tulossa 2020
 - *Sote-keskus ei myöntäne asiakaseteleitä, vaan ainoastaan liikelaitos*
 - **Integraatiossa korostuu yksilötaso** (so ja te, perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoido)
 - Kaikkien palveluntuottajien yhteinen **asiakassuunnitelma**
 - Järjestäjä vastaa viime kädessä integraatiosta ja palveluohjauksesta, liikelaitos vastaa käytännössä palveluohjauksesta
 - Suun terveydenhuollon osalta tarkistettava kustannusvaikutukset → aikataulu siirtyy
 - STM päättää palveluverkosta vain suurten investointien osalta
 - Palveluverkko on muutakin kuin kiinteitä toimipisteitä (mm. liikkuvat ja digitaaliset palvelut)
-

Rakenteiden lisäksi tarvitaan

- Osaavaa johtamista
- Toimivia kannustejärjestelmiä
- Tiedolla johtamista
- Kehittämispainostuksia, innovaatioita ja hyvien käytäntöjen jakamista
- Sote-integraatiosta hyötyvien asiakasryhmien tunnistamista (< 10 %)
- Integraatiota eri tasoilla (palvelut, tietojärjestelmät, tietorakenteet)
- Omahoidon ja -vastuun lisäämistä
- Digitalisaation hyödyntämistä
- Resurssien ristiinkäyttöä
- Eri ammattiryhmien välisten raja-aitojen ylittämistä ja moniammatillista työotetta
- Panostusta ennaltaehkäisevään toimintaan
- Tiivistä yhteistyötä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi kuntien kanssa
- Olemassa olevan palveluverkon kriittistä tarkastelua

Etevan – ja soten - tekevät ihmiset

